

Verrassend Iran

Weidse landschappen, eeuwenoude cultuurschatten en een hartverwarmende gastvrijheid. Vooral dat laatste maakt een bezoek aan Iran meer dan de moeite waard, vindt journalist Marieke Kessel.

“You speak English?”, klinkt het vanaf een bankje bij de fonteynen van het Golestan Paleis in de moderne miljoenenstad Teheran. Tot 1979, het jaar van de islamitische revolutie, diende dit meesterwerk als

koninklijke residentie. Hoogpolig tapijt, veel zilver, glas en ander geglim; dat overdaad zou kunnen schaden, lijkt niet bij de sjahs te zijn opgekomen. Nu zijn het paleis en de bijbehorende tuin opengesteld voor toeristen. En die zijn de reden dat de man – normaal schoenverkoper op de markt – hier zit. Zo kan hij zijn Engels oefenen en praten over internationale politiek.

Dat buitenlanders meer dan welkom zijn, steken Iraniërs niet onder stoelen of banken. “Welcome to Iran!”, klinkt het regelmatig, gewoon in het voorbijgaan op straat of vanuit een langsrijdende auto. In gesprekje maken ze graag duidelijk dat het beeld van haters van alles wat westers is, niet klopt. Nee, ze zijn juist heel blij met het nucleaire akkoord waardoor de economische sancties eindelijk afnemen. Tijdens de laatste verkiezingen bleek opnieuw de groeiende steun voor meer gematigde partijen. Vooral voor de jongeren kunnen de veranderingen niet snel genoeg gaan.

Picknicken

Iran telt meerdere gebergten, waarvan het Zagros-gebergte het grootste is. Op weg naar de stad Shiraz, zo’n 900 km ten zuiden van Teheran, zijn de prachtige vergezichten en steeds scherpere bochten omhoog en weer omhoog niet te tellen. Shiraz – een stuk gemoedlijker dan Teheran – staat bekend om zijn parken; picknicken is hier volksvermaak nummer één. Studentes zitten er rond een kleed met meloenen, olijven en een waterpijp. Om het gras staan fruitbomen en struiken vol paarse bloemen. Achter sommige struiken schuilen stelletjes, stiekem hand in hand.

Ondanks de hoge temperatuur moeten de meisjes zich houden aan de kledingcode die hoofddoeken en wijde, bedekkende kledij voorschrijft. Ook make-up is verboden. Tenminste, op papier. Maar de dames zoeken de grens op. Kleurrijke hoofddoeken dansen zover mogelijk achter op de hoofden, lipgloss glimt overal. “Nu komt mijn mouw nog tot hier,” zegt een van hen terwijl ze halverwege haar onderarm wijst. Dan laat ze heel even haar blote arm zien. “En straks gewoon tot hier.” Ze lacht voluit. Alsof het al zover is.

Een bezoek aan Shiraz is vooral een bezoek aan Hafez, de dichter die hier tot 1389 leefde. Onder een prieeltje staat zijn tombe. Een man heft zijn armen naar de hemel en prevelt – ongetwijfeld een van zijn favoriete gedichten uit de vele bundels die Hafez schreef over de liefde en het leven. Voor de ingang van de tuin staan mannen met vogeltjes; met hun snaveltjes trekken ze voor een paar muntjes een kaartje met een gedicht. Jongere bezoekers hebben met een app op hun telefoon een moderne versie. De Perzische dichter is bij jong en oud nog steeds geliefd.

Grandeur

Ondanks frustraties over de strenge regels van het regime, zijn Iraniërs trots op hun land, dat ooit het centrum van het Perzische rijk en de bakermat van de westerse beschaving was. De stad Persepolis vormde het kloppend hart, totdat Alexander de Grote hier op zijn rooftochten door het Midden-Oosten een einde aan maakte. De brede trappen en hoge pilaren van deze beroemde opgraving, gelegen op een hoogvlakte in de woestijn, geven een indruk van de grandeur van die tijd. Veel Iraniërs klikken er volop op los met hun fotocamera’s en mobieltjes. Buitenlandse bezoekers vormen een extra attractie en worden bestookt met vragen.

Eén jonge vrouw laat het niet bij een gesprekje. Of ik kom eten bij haar thuis. Voor ik het weet, is het geregeld. Voor de gelegenheid heeft haar zusje extra veel lippenstift op en draagt haar moeder een strakke jurk met slangenprint.

Op een grote televisie in het midden van de kamer presenteren Iraanse vrouwen – zonder hoofddoek – westerse videoclippen met sexy dames. Er wordt me verteld dat dit kanaal uitzendt vanuit Londen en te ontvangen is via de satelliet. Verboden, maar iedereen heeft het. Net als Facebook. “Er zijn in Iran twee werelden”, vertelt mijn gastvrouw, “die in de openbaarheid en die achter gesloten deuren.”

Ondertussen staat het Perzische tapijt steeds voller met lekkernijen; kip in een granaatappelsaus, kruidige yoghurt, rijst. Zodra ik even de andere kant op kijk, is mijn bord weer vol. Ik heb gehoord van *ta’arof*, de omslachtige Iraanse beleefdheidsvorm waarbij je drie keer iets moet afslaan om duidelijk te maken dat je iets écht niet wilt. Daarvoor lijkt het nu te laat. En dus geniet ik maar van het eten en de grootste verrassing van Iran: zijn bewoners. <

Lezersreis

VvAA QualityTime stelde een kennismakingsreis door Iran samen waarbij u in één week tijd de belangrijkste hoogtepunten ziet, waaronder Teheran, Shiraz, Persepolis en Isfahan. Naast een korte vlucht naar Shiraz omvat de reis vervoer per auto met privéchauffeur en Engelssprekende gids. Ook inbegrepen zijn de overnachtingen in goede hotels met ontbijt. Prijs vanaf € 1875,- p.p. (exclusief uw internationale vliegreis). Vertrek dagelijks. Voor uitgebreide dagbeschrijving en boekingen bel 030 247 48 97 of zie vvaa.nl/qualitytime

Vliegen: vanaf Schiphol met KLM of Iran Air. Bij verblijf langer dan twee weken is een visum nodig. **Beste reistijd:** april/mei, september/oktober. **Veiligheid:** het grootste gevaar vormt het verkeer, vooral in hartje Teheran is oversteken een flinke uitdaging. Voor Iraanse vrouwen is alleen reizen niet gebruikelijk, als toerist gaat dit prima. Wel moeten vrouwelijke toeristen zich – hoewel minder strikt – houden aan de kledingcode. Mannen dragen beter geen korte broeken. De toeristische trekpleisters Esfahan, Yazd, Shiraz en Persepolis zijn per (nacht)trein of bus te bereiken. **Prijspeil:** flink onder de westerse standaard. Alcohol is officieel verboden, ook in hotels.

